

Nr 3

Sammansatt konstitutions- och bankoutskotts betänkande med förslag till vissa författningsändringar och bemyndiganden avseende riksdagens personalorganisation, m. m.

Med bifall till vad som hemställts i sammansatt konstitutions- och bankoutskotts betänkande nr 2 har riksdagen den 23 november 1966 beslutat genomföra ändrad personalorganisation inom riksdagen från och med den 1 januari 1967. I beslutet har innefattats bl. a. upphävande av § 30 riksdagsstadgan och fastställande av ny lydelse av densamma. Utskottet meddelade i betänkandet, att genomförandet av den nya personalorganisationen föranledde även vissa andra författningsändringar, varjämte vissa bemyndiganden borde ges riksdagens förvaltningskontor. I nu förevarande betänkande framlägger utskottet de förslag som sålunda förutskickats. Utskottet behandlar först frågan om vilket organ inom riksdagen som i skilda fall skall äga de befogenheter som enligt statstjänstemannalagen tillkommer Konungen. I anslutning härtill föreslås att tjänstemannastadgan för riksdagens förvaltningskontor och riksdagens verk skall göras tillämplig även på riksdagens kamrar och utskott och i samband därmed erhålla ändrad rubrik samt i vissa delar ändrad lydelse. Vidare föreslås vissa ändringar i instruktionen för riksdagens förvaltningskontor, vilka endast delvis sammanhänger med riksdagens nya personalorganisation. Detsamma är förhållandet med här föreslagna bemyndiganden för förvaltningskontoret. I vad avser ett av dessa bemyndiganden grundas förslaget på en till riksdagen ingiven skrivelse från förvaltningskontoret angående bemyndigande att fastställa personalförteckningar i vissa fall, vilken skrivelse hänvisats till bankoutskottet och av detta utskott överlämnats för behandling i det sammansatta utskottet. Skrivelsen har fogats till detta betänkande såsom *bilaga 3*.

Beslutande myndighet enligt statstjänstemannalagen m. m.

Enligt 2 § statstjänstemannalagen skall i fråga om tjänsteman hos riksdagen eller dess verk de befogenheter som enligt denna lag tillkommer Konungen utövas av riksdagen eller organ som riksdagen utser. Den delegering av här avsedda befogenheter som sålunda förutsatts och som av tekniska skäl är nödvändig har beträffande tjänstemän vid riksdagens verk kommit till stånd genom riksdagens beslut i anledning av bankoutskottets utlåtande nr 64 år 1965. Med stöd av detta beslut utfärdade bankoutskottet med giltighet från och med den 1 januari 1966 en tjänstemannastadga för riksdagen. *Bihang till riksdagens protokoll 1966. 5 saml. 3 avd. Nr 3*

gens verk, varigenom bl. a. erhöles en författningsmässig reglering av hur flertalet av de nyssnämnda befogenheterna skulle utövas. I fråga om övriga av dessa befogenheter ansågs en sådan reglering icke erforderlig; av utlå- tandet framgår emellertid av vilken instans de i förekommande fall avsetts bli utövade.

I samband med tillkomsten den 1 juli 1966 av riksdagens förvaltnings- kontor utvidgades tjänstemannastadgans tillämpningsområde till att omfat- ta även förvaltningskontoret. Beträffande riksdagens tillfälligt anställda tjänstemän har några motsvarande följdföreskrifter till statstjänstemanna- lagen inte utfärdats. När en ny personalorganisation med i stor utsträck- ning fast anställda tjänstemän hos riksdagens kamrar och utskott nu ge- nomföres bör för dessa tjänstemän införas bestämmelser i anslutning till statstjänstemannalagen svarande mot dem som redan gäller för personalen vid riksdagens förvaltningskontor och riksdagens verk. Detta sker lämpli- gen genom en utvidgning, på sätt nedan föreslås, av tjänstemannastadgans tillämpningsområde. Viss betydelse i detta avseende har också § 30 riks- dagsstadgan i dess nya lydelse. Här återfinnes bl. a. bestämmelser om vem som tillsätter tjänster hos kammare och utskott.

Beträffande vissa i statstjänstemannalagen berörda ämnen, vilka icke alls behandlas i tjänstemannastadgan, vill utskottet anföra följande. Att med- dela föreskrift om att tjänsteman är skyldig att bo i anvisad tjänstebostad (12 § statstjänstemannalagen) har vad gäller riksdagens verk ansetts böra tillkomma vederbörande myndighet. Vad gäller kamrarnas och utskottens personal torde något motsvarande bemyndigande inte erfordras. Frågan om tillstånd för tjänsteman att uppbära med tjänsten förenade gåvo- eller do- nationsmedel eller därmed jämförlig förmån (14 §) torde likaledes sakna aktualitet; i princip torde eljest beslutanderätt därvidlag få tillkomma sty- relsen för förvaltningskontoret. I fråga om jävsgrundande bisysslor (13 §) synes inga speciella bestämmelser vara erforderliga. Det torde kunna förut- sättas att tjänsteman hos kammare eller utskott icke utan föregående an- mälan till arbetsgivaren åtar sig uppdrag som kan förväntas medföra att han i sin reguljära tjänsteutövning blir försatt i jävssituation.

Tjänstemannastadgan

Såsom ovan antytts bör tjänstemannastadgan för riksdagens förvalt- ningskontor och riksdagens verk göras tillämplig även på personal hos riksdagens kamrar och utskott; dess rubrik bör därvid ändras till »tjänste- mannastadga för riksdagen och dess verk». Riksdagen har bemyndigat bankoutskottet att utfärda tjänstemannastadgan och vidtaga ändringar i denna (BaU 1965: 64); den nu aktuella ändringen torde emellertid böra beslutas av riksdagen. Förutom rubriken måste 1, 16, 17 och 19 §§ ändras i rent formellt avseende. Utskottets ändringsförslag återfinnes i *bilaga 1*.

Genom den här förordade åtgärden tillkommer, såvitt gäller kamrarnas och utskottens personal, bestämmelser bl. a. om vissa villkor för erhållande av tjänst (beträffande ålder och hälsotillstånd), om ledigkungörande av tjänst och i vissa fall vikariat, om skyldighet att utöva annan tjänst, om åtal och disciplinstraff, om avstängning och läkarundersökning, om förening av tjänster och om anställnings upphörande. Utskottet finner icke anledning att i detalj behandla dessa bestämmelser, som i det väsentliga förut underställts riksdagens prövning genom bankoutskottets utlåtande nr 64 år 1965, utan inskränker sig till att här beröra vissa principiellt betydelsefulla frågor, särskilt beträffande tillägg till vad som hittills föreskrivits i tjänstemannastadgan.

Enligt 16 § tjänstemannastadgan är tjänsteinnehavare i viss utsträckning skyldig att med frånträdande av utövningen av sin tjänst utöva annan tjänst hos riksdagen underställd myndighet eller inrättning inom samma verksamhetsområde. I sitt av riksdagen godkända utlåtande (1965:64) rörande bl. a. stadgans tillkomst uttalade bankoutskottet, att skyldighet för tjänsteman vid ett riksdagens verk att utöva tjänst hos annan myndighet icke syntes kunna avse tjänstgöring utanför riksdagen och dess verk; detta kom, såsom framgått av det nyss sagda, också till uttryck i författningstexten. Berörda stadgande föreslås nu bli utvidgat på så sätt att det utöver »riksdagen underställd myndighet eller inrättning» också omfattar »organ inom riksdagen», varmed givetvis förstås såväl kamrarna och utskotten som förvaltningskontoret. Den fyllnadstjänstgöring för kammar- och utskottstjänstemän, som förutsatts i utskottets av riksdagen godkända betänkande nr 2, påkallar en föreskrift om att sådan tjänsteman skall vara skyldig att, i den mån arbetsuppgifterna i hans tjänst så motiverar, fullgöra tjänstgöring också hos statlig myndighet eller inrättning inom annat verksamhetsområde, även sådan utanför riksdagen. Det må antecknas att tjänstgöring utanför riksdagen avses ifrågakomma närmast för vissa stenografer. Personalorganisationerna är, enligt vad som upplysts för utskottet, införstådda med att bestämmelsen införes. Konstruktionen med fyllnadstjänstgöring har varit en förutsättning för att ordinarie helårstjänster inrättats i den utsträckning som nu skett. Utskottet vill i detta sammanhang framhålla, att för genomförande av här avsedd fyllnadstjänstgöring i varje särskilt fall fordras beslut av två myndigheter, nämligen dels den där tjänstemannen är anställd, vilken myndighet har att utfärda föreläggande om fyllnadstjänstgöring, dels den där sistnämnda tjänstgöring skall äga rum. Att så är förhållandet torde ligga i sakens natur och icke behöva särskilt framgå av författningstexten. Beträffande det ovan berörda uttrycket »inom samma verksamhetsområde» vill utskottet anmärka att dess innebörd inte torde vara helt klar. Uppenbart är att uttryckets förekomst i det här avsedda sammanhanget avsevärt begränsar möjligheterna att annat än då fråga är om fyllnads-

tjänstgöring ålägga tjänsteman hos riksdagen att utöva annan tjänst än den han innehar. Bestämmelsen avser att skapa rättsgrund för en sådan integration i personalhänseende mellan olika riksdagsorgan som utskottet i sitt betänkande nr 2 framhållit såsom önskvärd.

Befogenhet att fatta beslut beträffande tjänsteman hos kammare eller utskott kan tillkomma dels vederbörande kammare eller utskott, dels riksdagens förvaltningskontor. Utskottets förslag i fråga om tjänstemannastadgan inkluderar en viss kompetensfördelning härvidlag. Såsom framgår av förslaget till ändrad lydelse av 19 § tjänstemannastadgan och av 25 § samma stadga i redan gällande lydelse skall fråga om vissa tvångsingripanden mot här avsedd tjänsteman (beslut om läkarundersökning enligt 27 § statstjänstemannalagen; avstängning) prövas av förvaltningskontorets styrelse. Samma regel bör, vad avser sådan tjänsteman, gälla i fråga om disciplinstraff enligt 19 § statstjänstemannalagen och åtalsanmälan enligt 20 § samma lag, något som föranleder ett tillägg till 17 § tjänstemannastadgan. Kammare eller utskott äger givetvis påkalla förvaltningskontorets prövning av sådan fråga. Utan särskild föreskrift bör förvaltningskontorets styrelse äga att i anslutning till vad som stadgas i 20 § andra stycket statstjänstemannalagen avstå från åtalsanmälan i fråga om sådant brott som där avses.

Beträffande åtal må i detta sammanhang antecknas, att med »innehavare av tjänst såsom byråchef eller därmed jämställd eller högre tjänst», d. v. s. sådan befattningshavare som enligt 17 § tjänstemannastadgan ej kan dömas till disciplinstraff, för kamrarnas och utskottens del naturligen skall förstås innehavare av tjänst på löneplan C.

Vad gäller skyldighet att avgå ur tjänst före uppnådd pensionsålder föreslås beslut beträffande kammar- och utskottstjänstemän skola träffas i samma ordning som beträffande övriga av stadgan berörda tjänstemän. Detta innebär att sådant beslut vid vissa fall av förlorad eller nedsatt arbetsförmåga fattas av vederbörande kammare eller utskott, medan i andra fall förvaltningskontorets styrelse är det behöriga organet.

I 10—12 §§ tjänstemannastadgan föreskrivs beträffande ledigkungörande av tjänst och tjänstetillsättning om anslag i myndighetens lokal. Sådant beslut som avser kammare eller utskott torde utom i vederbörande organs egen lokal böra anslås även i förvaltningskontorets lokal. Särskild författningsbestämmelse härom synes dock inte nödvändig.

I enlighet med vad som anges i § 30 riksdagsstadgan i dess nya lydelse (mom. 6) bör en föreskrift om besvär över beslut beträffande tjänsteman hos kammare eller utskott intagas i tjänstemannastadgan. Den föreslås med särskild rubrik placeras som 35 §. Föreskriften har utformats med hänsyn till det principbeslut rörande besvärsträttens omfattning som riksdagen fattat på grundval av utskottets föregående betänkande. Det bör anmärkas, att ifrågavarande föreskrift delvis har provisorisk karaktär. På grundval av nyssnämnda betänkande har riksdagen beslutat att hos Kungl. Maj:t hemställa

om sådan lagändring, varigenom prövningen av besvär i rättsfrågor inom riksdagsförvaltningen förläggs till regeringsrätten enligt samma principer som gäller inom statsförvaltningen i övrigt. Den sålunda avsedda reformen kommer att föranleda ändring av den nu berörda föreskriften i tjänstemannastadgan.

Ändring i instruktionen för riksdagens förvaltningskontor

I utskottets betänkande nr 1 rörande inrättande av riksdagens förvaltningskontor m. m. framhölls, att det inte var möjligt att i det sammanhanget åstadkomma en författningsreglering av slutgiltigt slag rörande förvaltningskontoret. Utskottet har också funnit skäl att nu föreslå vissa ändringar i instruktionen, vilka såsom ovan antytts endast delvis föranleds av riksdagens nya personalorganisation. Någon mera allmän översyn av instruktionen är det dock inte nu fråga om. Såsom kommentar till utskottets förslag till ändring i instruktionen, vilket framgår av *bilaga 2*, må följande anföras.

Om lönegradsplaceringen av tjänsten som förvaltningskontorets direktör fattar riksdagen särskilt beslut. På grundval därav anges lönegraden i personalförteckningen för kontoret. Den efter senaste löneplansrevision föråldrade lönegradsuppgiften i 10 § andra stycket behöver därför icke göras aktuell utan kan utgå.

Frågor om tillsättning av tjänst skall enligt 11 § första stycket 7. avgöras av styrelsen. Av praktiska skäl synes det emellertid erforderligt att styrelsen ges möjlighet att i viss utsträckning delegera avgörandet av sådana frågor till direktören. Omfattningen av denna delegationsmöjlighet kan lämpligen fastställas efter mönster i Kungl. Maj:ts departementsinstruktion. Enligt denna äger departementschefen till tjänsteman som han bestämmer överlämna befogenheten att tillsätta tjänst i högst lönegrad A 13.

Beträffande frågor om disciplinstraff, åtalsanmälan, flyttningsskyldighet, avstängning från tjänsten och läkarundersökning föreskrivs vad gäller andra förvaltningsmyndigheter regelmässigt kollegial behandling i styrelse eller motsvarande. Detsamma bör gälla i fråga om förvaltningskontoret. En uttrycklig föreskrift härom synes böra införas som en ny punkt i 11 § första stycket.

Reglerna i 15 § om besvär över beslut föreskriver samma besvärsordning med missnöjesanmälan inom fjorton dagar efter beslutet och en sammanlagd besvärstid av fyra veckor som hittills gällt för vissa av riksdagens verk. Då avsikten är att besvärsreglerna för dessa skall anpassas till vad som eljest i allmänhet gäller, synes så böra ske även för förvaltningskontorets del. Genom att de stycken i förevarande § som avser missnöjesanmälan och besvärstid nu utgår kommer detta syfte att uppnås; besvärstiden kommer hädanefter att regleras genom lagen om besvärstid vid talan mot förvaltande myndighets beslut.

Vissa bemyndiganden för riksdagens förvaltningskontor m.m.

I sin såsom *bilaga 3* återgivna skrivelse har förvaltningskontorets styrelse upptagit frågan om bemyndigande för förvaltningskontoret att ändra personalförteckningar för riksdagens verk och i övrigt vidtaga de åtgärder som behövs för att genomföra av riksdagens lönedelelegation godkända överenskommelser beträffande dessa verk. Styrelsen anför i sammanhanget även att frågan om ett motsvarande bemyndigande beträffande den inre riksdagsförvaltningen utom förvaltningskontoret aktualiseras vid genomförande av en ändrad personalorganisation inom riksdagen, omfattande fasta tjänster hos kamrar och utskott. Av skrivelsen framgår att styrelsen sett sig föranlåten att trots avsaknad av uttryckligt bemyndigande besluta att — för genomförandet av en den 4 augusti 1966 av riksdagens lönedelelegation godkänd överenskommelse — med verkan från och med den 1 juli 1966 tills vidare företaga ändring av sådan personalförteckning för riksdagens verk som med stöd av riksdagens bemyndigande fastställts av delegerade för riksdagens verk. Om sin sistnämnda åtgärd gör styrelsen i skrivelsen en formell anmälan till riksdagen.

Utskottet finner icke anledning till erinran mot den åtgärd som förvaltningskontorets styrelse sålunda vidtagit; uppenbarligen har styrelsen därvid handlat i enlighet med riksdagens egentliga intentioner. Särskilt som fastställande av respektive ändring i personalförteckning utgör en rent teknisk åtgärd i anslutning till beslut som i vederbörlig ordning fattats av riksdagen eller dess lönedelelegation kan ingen tvekan råda om att förvaltningskontorets styrelse bör erhålla det begärda bemyndigandet. Detta bör utvidgas till att gälla även fastställande av personalförteckning på grundval av de beslut som riksdagen i anledning av utskottets betänkande nr 2 fattat om tjänster vid riksdagens kamrar och utskott samt därmed sammanhängande beslut av riksdagens lönedelelegation. Bemyndigandet bör ytterligare utvidgas med hänsyn till att vissa av de beslut som föranleder ändringar i personalförteckningar kan komma att fattas av riksdagen. Såsom styrelsen föreslagit bör de av riksdagen eller delegerade för riksdagens verk fastställda tjänsteförteckningarna för riksdagens verk upphöra att gälla.

Från delegerade för riksdagens verk har styrelsen för förvaltningskontoret övertagit befogenheten att utfärda bestämmelser i fråga om tillämpning vid riksdagens verk av olika författningar rörande tjänstepensionering. I skrivelse till bankoutskottet den 8 november 1966 har styrelsen påtalat att det kan ifrågasättas huruvida de bestämmelser i 2 och 11 §§ instruktionen för förvaltningskontoret, som gäller handläggning av frågor om beviljande av pension till bl. a. arbetstagare hos riksdagen och dess verk samt deras efterlevande, jämväl innefattar befogenhet för styrelsen att besluta om tillämpning av ovan avsedda pensionsbestämmelser på tjänster inom den inre riksdagsförvaltningen. Även detta spörsmål har, som styrelsen därvid framhål-

lit, aktualitet vid genomförandet av ändrad personalorganisation inom riksdagen. Vad gäller förordnandepensionskungörelsens tillämpning på direktörstjänsten vid kontoret har styrelsen trots ovan nämnda oklarhet i fråga om kompetensen funnit sig föranlåten att själv fatta beslut.

Utskottet finner det uppenbart, att styrelsen för riksdagens förvaltningskontor vad gäller beslut om tillämpning av pensionsbestämmelser bör äga lika vittgående bemyndigande i fråga om den inre riksdagsförvaltningen som i fråga om riksdagens verk. Styrelsen bör alltså erhålla ett sådant bemyndigande. Detta bör anses innefatta också ett uppdrag att fatta av bemyndigandet möjliggjorda beslut i sådan ordning, att en tillfredsställande pensionsreglering från och med den 1 januari 1967 föreligger för de tjänstemän som inträder i den nya personalorganisationen.

I förevarande sammanhang har utskottet övervägt frågan om lämpligheten av att ålägga förvaltningskontoret att årligen utgiva en berättelse över sin verksamhet, att tillställas riksdagens ledamöter och på lämpligt sätt infogas i riksdagsstrycket. Utskottet har härvid med tillfredsställelse noterat den fortlöpande rapportering genom en tidskrift, »Aktuellt från riksdagens förvaltningskontor», som förvaltningskontoret under hösten 1966 inlett. Enligt utskottets uppfattning skulle därutöver en summarisk årlig verksamhetsberättelse, varmed kunde förfaras som ovan sagts, vara av värde; otvivelaktigt skulle den nämligen ge större möjligheter att över längre perioder överblicka de initiativ som förvaltningskontoret tagit och hur dess uppgifter i övrigt handlagts. Utskottet noterar också att utgivandet av en sådan berättelse i viss mån skulle innebära ett fullföljande av traditioner som beträffande delar av förvaltningskontorets nuvarande organisation inletts under annat huvudmannaskap.

Utskottets hemställan

Åberopande vad ovan anförts hemställer utskottet,

att riksdagen måtte

1. besluta om ändring i tjänstemannastadgan för riksdagens förvaltningskontor och riksdagens verk i enlighet med vad som föreslås i *bilaga 1*;

2. godkänna vad utskottet i övrigt anført om befogenhet i vissa fall att fatta beslut på grundval av statstjänstemannalagen;

3. besluta om ändring i instruktionen för riksdagens förvaltningskontor i enlighet med vad som föreslås i *bilaga 2*;

4. bemyndiga styrelsen för riksdagens förvaltningskontor att fastställa och ändra personalförteckningar för riksdagen och dess verk i enlighet med vad utskottet ovan anført;

5. lägga styrelsens för riksdagens förvaltningskontor ovan redovisade anmälan till handlingarna;

6. besluta att av riksdagen eller delegerade för riksdagens verk fastställda tjänsteförteckningar för riksdagens verk skall upphöra att gälla;

7. bemyndiga styrelsen för riksdagens förvaltningskontor att besluta om tillämpning av pensionsbestämmelser på tjänster inom den inre riksdagsförvaltningen i enlighet med vad utskottet ovan anfört.

Stockholm den 1 december 1966

På sammansatt konstitutions- och bankoutskotts vägnar:

GEORG PETTERSSON

Närvarande:

från f ö r s t a kammaren: herrar Georg Pettersson, Sveningsson, Dahlén, Ståhle, Åke Larsson och Nils Theodor Larsson*;

från a n d r a kammaren: herrar Regnéll*, Nilsson i Östersund, Henningsson, Larsson i Luttra, Berglund och Ekström i Iggesund.

* Ej närvarande vid justeringen.

Förslag
till
ändring i tjänstemannastadgan för riksdagens förvaltningskontor och riksdagens verk

Rubriken ändras till *Tjänstemannastadga för riksdagen och dess verk*. 1, 16, 17 och 19 §§ får ändrad lydelse på sätt nedan angives. I stadgan införes vidare en ny paragraf, betecknad 35 § och försedd med rubriken *Besvär*.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

1 §.

Denna stadga gäller sådan anställning vid riksdagens förvaltningskontor och riksdagens verk på vilken statstjänstemannalagen den 3 juni 1965 (nr 274) är tillämplig.

Denna stadga gäller sådan anställning hos riksdagen och dess verk på vilken statstjänstemannalagen den 3 juni 1965 (nr 274) är tillämplig.

16 §.

Innehavare av ordinarie, extra ordinarie eller extra tjänst är skyldig att med frånträdande av utövningen av tjänsten utöva annan ordinarie, extra ordinarie eller extra statlig tjänst hos riksdagen underställd myndighet eller inrättning inom samma verksamhetsområde eller bestrida göromål som ankomma på innehavare av sådan tjänst hos myndighet eller inrättning inom området. Deltidsanställd tjänsteman är icke skyldig att fullgöra tjänstgöring av större omfattning än som åligger honom i hans egen tjänst.

Innehavare av ordinarie, extra ordinarie eller extra tjänst är skyldig att med frånträdande av utövningen av tjänsten utöva annan ordinarie, extra ordinarie eller extra statlig tjänst hos organ inom riksdagen eller hos riksdagen underställd myndighet eller inrättning inom samma verksamhetsområde eller bestrida göromål som ankomma på innehavare av sådan tjänst hos organ, myndighet eller inrättning inom området. Deltidsanställd tjänsteman är icke skyldig att fullgöra tjänstgöring av större omfattning än som åligger honom i hans egen tjänst.

Tjänsteman är — — — — —

— — i befodringsgången.

Utöver vad i första och andra stycket sagts är innehavare av där avsedd tjänst hos kammare eller utskott skyldig att, i den mån arbetsuppgifterna i hans tjänst så motivera, fullgöra tjänstgöring hos statlig myndighet eller inrättning även inom annat verksamhetsområde.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

17 §.

Bestämmelserna i 18 § första stycket statstjänstemannalagen skola äga tillämpning *å* innehavare av tjänst som byråchef eller därmed jämställd eller högre tjänst *vid riksdagens förvaltningskontor eller riksdagens verk.*

Bestämmelserna i 18 § första stycket statstjänstemannalagen skola äga tillämpning *på* innehavare av tjänst som byråchef eller därmed jämställd eller högre tjänst *hos riksdagen eller dess verk.*

Beträffande tjänsteman hos kammare eller utskott beslutar styrelsen för riksdagens förvaltningskontor om disciplinstraff enligt 19 § statstjänstemannalagen och åtalsanmälan enligt 20 § samma lag.

19 §.

Fråga om läkarundersökning enligt 27 § statstjänstemannalagen av tjänsteman prövas *beträffande tjänsteman hos riksbanken, riksgäldskontoret, riksdagens justitieombudsman eller riksdagens militieombudsman* av vederbörande fullmäktige eller ombudsman. *Beträffande tjänsteman hos annat riksdagens verk eller hos riksdagens förvaltningskontor* prövas sådan fråga, om den gäller tjänsteman som ej kan dömas till disciplinstraff, av styrelsen för riksdagens förvaltningskontor och i annat fall av vederbörande myndighet.

Fråga om läkarundersökning enligt 27 § statstjänstemannalagen av tjänsteman prövas *beträffande tjänsteman hos organ inom riksdagen av styrelsen för riksdagens förvaltningskontor och beträffande tjänsteman hos riksbanken, riksgäldskontoret eller någon av riksdagens ombudsmän* av vederbörande fullmäktige eller ombudsman. *Beträffande tjänsteman hos annat riksdagens verk* prövas sådan fråga, om den gäller tjänsteman som ej kan dömas till disciplinstraff, av styrelsen för riksdagens förvaltningskontor och i annat fall av vederbörande myndighet.

35 §.

Över beslut, som avser tjänsteman hos kammare eller utskott och som grundar sig på statstjänstemannalagen eller bestämmelse som meddelats med stöd av lagen, må, utom såvitt gäller tillsättning av tjänst på löneplan C, besvär anföras hos bankoutskottet. Besvärstiden beräknas beträffande sådant beslut om tjänstetillsättning, som tillkännagives genom anslag, från den dag då beslutet anslogs.

Denna ändring träder i kraft dagen efter den då riksdagen fattat beslut om densamma.

**Förslag
till
ändring i instruktionen för riksdagens förvaltningskontor**

10, 11 och 15 §§ får ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

10 §

Styrelsen utser ————— utgående skrivelser. Direktören skall tillsättas med förordnande tillsvidare eller för viss tid, högst tre år, i högst lönegrad B 6. Ställföreträdare för ————— av styrelsen. Inom förvaltningskontoret ————— samt 3—8 §§. Direktören förestår ————— i 2 § 2. Hos förvaltningskontoret ————— på medel. Styrelsen äger ————— och sakkunniga.	Direktören skall tillsättas med förordnande tillsvidare eller för viss tid, högst tre år.
---	---

11 §

Av styrelsen avgöres 1. frågor om ————— dess verk; 2. frågor om ————— om avtal; 3. frågor om ————— annan stridsåtgärd; 4. viktigare frågor ————— av författningar; 5. viktigare frågor ————— eller tjänsteföreskrifter; 6. frågor om ————— ekonomisk betydelse; 7. frågor om tillsättning av tjänst eller beviljande av pension; samt	Av styrelsen avgöres 7. frågor om beviljande av pension eller tillsättning av tjänst, dock att åt direktören må överlämnas att avgöra frågor om tillsättning av tjänst i högst lönegrad 13 på löneplan A; 8. frågor om disciplinstraff, åtalsanmälan, flyttningsskyldighet, avstängning från tjänsten eller läkarundersökning; samt 9. andra frågor som styrelsen beslutar handlägga eller direktören hänskjuter till styrelsen.
--	---

8. andra frågor som styrelsen beslutar handlägga eller direktören hänskjuter till styrelsen.
 I övriga ————— av direktören.
 Styrelsen äger ————— eller arbetsvillkor.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

15 §

Över beslut ----- hos bankoutsottet.

Part som vill anföra besvär skall skriftligen anmäla missnöje med beslutet. Missnöjesanmälan skall inkomma till kontoret inom fjorton dagar från den dag då klaganden erhöll del av beslutet. Sker det ej förloras rätten till talan. Inkommer besvär inom sådan tid erfordras ej missnöjesanmälan.

I fråga ----- offentlig tillkännagivet.

Besvär skall, om talerätten ej förlorats, ingivas till kontoret inom fyra veckor från ovan bestämd delgivningsdag. Sker det ej, förloras besvärsrätten.

Besvär skall ingivas till kontoret, som har att, jämte utlåtande däröver, så snart ske kan överlämna besvären till bankoutsottet.

Inkomna besvär skall ofördröjligen överlämnas till bankoutsottet.

Denna ändring träder i kraft dagen efter den då riksdagen fattat beslut om densamma, dock att beträffande besvär över beslut i ärende, som avgjorts dessförinnan, 15 § skall gälla i sin gamla lydelse.

Till Riksdagen

I de skrivelser varigenom förhandlingsöverenskommelser och andra förslag i frågor om anställningsförmåner före den 1 juli 1966 underställts riksdagen har vederbörande myndighet vid riksdagens verk brukat hemställa om vissa bemyndiganden som behövs för att genomföra de framlagda förslagen (jfr BaU 1964: 45, 1965: 47 och 49). I vissa fall har delegerade för riksdagens verk genom skrivelse till bankoutskottet underställt riksdagen liknande förslag och hemställt om vissa bemyndiganden (jfr BaU 1965: 59).

Riksdagens beslut med anledning av sådan hemställan har innefattat bemyndigande för delegerade för riksdagens verk bl. a. att göra av förslagen betingade ändringar i tjänste- och personalförteckningar. Liknande erfordras även sedan riksdagens löne delegation inrättats.

Riksdagens förvaltningskontor, som inrättades den 1 juli 1966, har i princip övertagit de uppgifter som tidigare ankommit på delegerade för riksdagens verk (KBaU 1966: 1).

Enligt 10 § i den av riksdagen fastställda instruktionen för riksdagens förvaltningskontor ankommer det på förvaltningskontorets styrelse att fastställa personalförteckning för förvaltningskontoret. Härigenom kan, sedan riksdagens löne delegation godkänt en förhandlingsöverenskommelse, utan onödigt dröjsmål sådan ändring vidtagas av personalförteckning, som erfordras för det praktiska genomförandet av överenskommelsen såvitt gäller förvaltningskontoret.

Någon motsvarande generell föreskrift torde ej föreligga, enligt vilken förvaltningskontorets styrelse har att fastställa personalförteckningar för riksdagens verk. Ej heller synes ett generellt bemyndigande för styrelsen att vidta ändringar i personalförteckningarna för riksdagens verk kunna utan vidare föras tillbaka på riksdagens år 1965 givna bemyndigande för delegerade att i enlighet med vad bankoutskottet anfört i sitt utlåtande 1965: 64 meddela med förhandlingsrättsreformen (prop. 1965: 60, KL:U 1, rskr. 267) sammanhängande bestämmelser och vidtaga därav föranledda åtgärder.

Frågan om vem som skall fastställa personalförteckning och vidtaga de åtgärder i övrigt som erfordras för att genomföra av riksdagens löne delegation godkända överenskommelser aktualiseras för övrigt även beträffande den inre riksdagsförvaltningen utom förvaltningskontoret, om fasta tjänster inom kamrarna och utskotten inrättas, en anordning som riksdagens organisationsutredning i skrivelse till talmanskonferensen den 27 april 1966 förutskickat att utredningen avser att föreslå (KBaU 1966: 1).

Enligt övergångsbestämmelserna i instruktionen för riksdagens förvaltningskontor ägde delegerade för riksdagens verk slutbehandla ärende som av dem före den 1 juli 1966 upptagits till behandling. Efter förhandlingar slöt delegerade med stöd härav den 22 juli 1966 en ramöverenskommelse

med statstjänstemännens huvudorganisationer för åren 1966—1968 avseende bl. a. lönegradsändringar vid riksdagens verk. Överenskommelsen godkändes den 4 augusti 1966 av riksdagens löne delegation.

En av förhandlingsöverenskommelsen betingad åtgärd var att ändra personalförteckningarna för riksdagens verk. För att förhandlingsöverenskommelsen skulle kunna genomföras utan avvaktan på riksdagens höstsession eller bankoutsottets inkallande under sommarferierna beslöt förvaltningskontorets styrelse den 11 augusti 1966 att personalförteckningarna för ej blott förvaltningskontoret utan även riksdagens verk skulle ha det ändrade innehåll som föranleddes av överenskommelsen mellan delegerade och statstjänstemännens huvudorganisationer samt att fastställa ändrade personalförteckningar. Med hänsyn till oklarheten rörande innebörden av styrelsens av riksdagen erhållna bemyndiganden beslöts att åtgärden och därmed sammanhängande förhållanden skulle anmälas för riksdagen vid dess instundande höstsession.

I prop. 1964: 140 (s. 160) har uttalats att en väsentlig fördel med att inrätta en riksdagens löne delegation är att definitiva ställningstaganden till ingångna förhandlingsöverenskommelser därigenom kan ske utan nämnvärd tidsutdräkt. Det är även angeläget att underlätta genomförandet av förhandlingsöverenskommelserna. Ett allmänt bemyndigande för riksdagens förvaltningskontor att vidtaga de åtgärder som behövs för att genomföra av riksdagens löne delegation godkända överenskommelser erfordras därför.

I detta sammanhang synes behovet av särskilda tjänsteförteckningar — vid sidan av personalförteckningar — böra omprövas. Tjänsteförteckning har närmast karaktären av en förteckning, med angivande av lönegrad, över de tjänstetyper som må finnas vid ett verk. Personalförteckning anger det antal innehavare av sådana tjänster i vissa lönegrader som må finnas, i regel endast ordinarie tjänstemän samt extra ordinarie tjänstemän i viss lägsta lönegrad. Från rättslig synpunkt hade tjänsteförteckning före förhandlingsrättsreformen bl. a. den innebörden att den till följd av bestämmelser i avlöningsförfattningarna, t. ex. 3 § 2 mom. a) tilläggsbestämmelserna till statens allmänna avlöningsreglemente och motsvarande tilläggsbestämmelse till avlöningsreglementet för riksdagens verk, »styrde» lönegradsplaceringen då en ny tjänst inrättades.

Numera bestäms lönegradsplaceringen genom avtal. Under sådana förhållanden föreligger ej längre något behov av särskilda tjänsteförteckningar vid sidan av personalförteckningar. Inom den Kungl. Maj:t underställda statsförvaltningen torde tjänsteförteckning numera fastställas endast undantagsvis, t. ex. för visst affärsdrivande verk. Förvaltningskontorets styrelse anser därför att tjänsteförteckningarna för riksdagens verk bör upphävas. Det är däremot icke osannolikt att tjänsteförteckningar framdeles kan visa sig erforderliga och lämpliga i annat sammanhang, nämligen såsom bilagor till det allmänna tjänsteförteckningsavtalet beträffande tjänster vid riksdagens förvaltningskontor och riksdagens verk (RATF).

Sammanfattningsvis får styrelsen för riksdagens förvaltningskontor sålunda

dels *anmäla* att styrelsen, med verkan fr. o. m. den 1 juli 1966 tills vidare, för genomförandet av förhandlingsöverenskommelse beslutat om ändring av sådan personalförteckning för riksdagens verk som med stöd av riksdagens bemyndigande fastställts av delegerade för riksdagens verk, dels *hemställa* att riksdagen måtte

a) bemyndiga förvaltningskontorets styrelse att ändra personalförteckningar och i övrigt vidtaga de åtgärder som behövs för att genomföra av riksdagens löne delegation godkända överenskommelser samt

b) besluta att av riksdagen eller, med stöd av riksdagens bemyndigande, av delegerade för riksdagens verk fastställda tjänsteförteckningar för riksdagens verk skall upphöra att gälla.

I detta ärendes behandling har deltagit styrelsens ordförande och ledamöterna herr Sterne, fru Kristensson och herr Östrand samt suppleanten herr Damström.

Stockholm den 21 oktober 1966

RIKSDAGENS FÖRVALTNINGSKONTOR

På styrelsens vägnar:

Sigurd Lindholm

/Sture Lannefjord